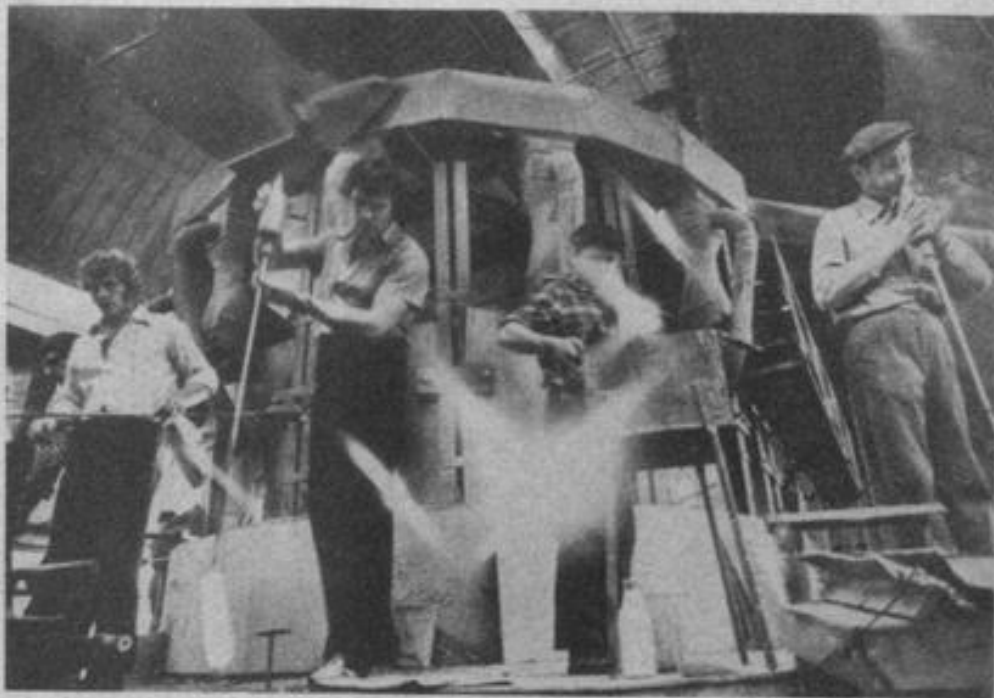

Burvīgajā stikla valstībā

PSKP XXVI kongresu gaidot *

No vienkāršām glāzēm līdz visdāzādākajiem izstrādājumiem, kas darināti no caurspīdīgā un krāsainā stikla, rotāti ar košiem zīmējumiem — tādas ir lielās pārmaiņas, kas šajā piec gadē notikušas Līvānu stikla fabrikas ražoto tautas patēriņa preču sortimentā. Augsto produkcijas kvalitāti apliecina fakts, ka no 100 izstrādājumiem 81 ražojums izpelnījies goda piecsturi.

Līvānu meistari pirmie republika apgūvudi sarežģīto brīvās veidošanas tehniku. Izstrādājums netop speciālā formā, bet to rada stikla pūtēja brīvā improvizācijā atbilstoši skicē noteiktajai līmei. Sākus izstrādājumus darina roku darba ceļā, jo automāti pagaidām vēl ne spēj sekmīgi sacensties ar meistaru mākslinieka prasīgajām rokām un intuijiju.

Cehu centrā uz paaugstinājuma versmo milzīga krāns, kurā muloju šķidra stikla masa. Uguna atblāzmojās stikla pūtēju sejas, uz viņu rokām. Ar garās pipes galu viņi salver kvēlojošu stikla lāsi. Tikko mamma kustība, un šī lāse acu priekšā atdzīvojas, aug un izplešas, un drīz vien ir gatava vāze ar robotām malām, kas atgādina fantastisku ziedu. Jaču tas vēl ir tikai stikla brīnuma tapšanas sākums. No pūtēja izstrādājums pa slidošanti nokrīt atdzīvošanas krāsnī. Tas ir

nepieciešami, jo citādi stikls saplaisā un saplīst. Tikai tad izstrādājumu galīgi noslīpē, un tas ir gatavs nosūtīšanai tirdzniecības tīklam.

Līvānu stikls iemantojis popularitāti pircēju vidū ne vien mūsu republikā, bet arī tālu ārpus tās robežām. Vai gan kāda māmamāte spēj vienaldzīgi paiet garām traukiem, kas var rotāt galdu gan darbīnās, gan svētkos? Par to, lai ikviens izstrādājums ar Līvānu fabrikas marķu būtu patiešām skaists, rūpējas uzņēmuma mākslinieki.

Dizaineru kolektīvu vada T. Zaļkalna Latvijas PSR Valsts mākslas akadēmijas absolvente Aida Ročenkova. Piecus gadus strādājama uzņēmumā, viņa radījusi vairāk nekā 30 pokālu un glāžu komplektu, vāzu un krūžu. Par krāsainā stikla izstrādājumu radīšanu Aida apbalvota ar PSRS TSSI sudraba medaļu. Tādu pašu medaļu izpelnījies arī Ināra Lāce, kas fabrikā ieradās pēc lietiskās mākslas skolas beigšanas.

Mākslinieki uzskata, ka Līvānu stikls vēl atrodas veidošanās stadijā — tiek meklēts savs stils. Taču jau tagad var izcelt lādās raksturīgas šī stikla īpašības kā eleganta forma, plastiskas līnijas, smalks zīmējums.

Fabrikas kolektīvs, kas vairākkārt uzvarējis Vissavienības un republikas sociālistiskajā sacensībā, letur kursu uz pastāvīgu sortimenta mainīšanu, jaunu izstrādājumu paraugu otru ieviešanu, produkcijas kvalitātes uzlabošanu. Cieši kontakti nodibināti ar tirdzniecības organizācijām. Tiek rīkotas fabrikas izstrādājumu pārdošanas izstādes un pircēju konferences, kuru laikā līvānieši uzzina no pašiem pircējiem, kas viņiem patīban ir vajadzīgs. Piec gades pēdējā gada desmit mēnešos vien apgūts 21 jauns izstrā-

dājums, kam līdz gada beigām tāks kļāt vēl seki.

Pašlaik uzņēmuma apspried PSKP CK projektu partijas XXVI kongresam «PSRS ekonomiskās un sociālās attīstības pamatvirzieni 1981.—1985. gadā un laika posmā līdz 1990. gadam», nosprauž vienpadsmitās piec gades darbu plānus. Šajos gados fabrikas svarīgākie uzdevumi būs maksimāli pilnīgi apmierināt ledzīvotāju pieprasījumu pēc tautas patēriņa prečēm, paaugstināt produkcijas kvalitāti, intensificēt ražošanu uz zinātniski tehniskā progress sasniegumu izmantošanas pamata. Jau šodien mākslinieku skicēs redzami rīdēnas izstrādājumi. Starp tiem ir pirmie Latvijas kristāla paraugi, kas kuplīnas Līvānu stikla meistaru slavu.

T. BĻOSKINA,
LATINFORM korespondente

Attēlos: viena no labākajām stikla pūtēju brigādēm, kuru vada J. Baltmanis; māksliniece I. Lāce.

U. PAZES foto
(LATINFORM)